

Fortsättning av revisionsutbytet 2019

1. Bakgrund

Det finns krav på att kontrollmyndigheter ska följa upp att deras kontrollverksamhet utförs regelbundet och så ofta som är lämpligt, att den är ändamålsenlig, riskbaserad och effektiv. Det finns också en problematik i Sverige att kontrollmyndigheterna gör olika bedömningar, till exempel varierar andel kontroller med avvikelser stort mellan olika myndigheter. SILK har under 2017 provat en modell där myndigheterna utvärderar varandras kontrollverksamhet. Hösten 2017 beslutades att arbetet skulle fortsättas tills vidare.

2. Syfte

Syftet med detta arbete är höja kvalitén och likvärdigheten på livsmedelskontrollen i regionen genom att:

1. Myndigheterna inom SILK hjälper varandra att hitta förbättringsmöjligheter inom livsmedelskontrollen.
2. Goda exempel på arbetssätt lyfts fram och sprids mellan myndigheterna.
3. Områden där bedömningar och tolkningar av reglerna skiljer sig mellan myndigheterna identifieras, så att myndigheterna inom SILK kan ta ställning till en gemensam tolkning.

3. Omfattning och avgränsningar

Underlaget för utvärderingen hämtas in genom skugginspektioner med efterföljande intervju av inspektören. Varje par av myndigheter bestämmer hur många skugginspektioner som ska genomföras. Indelning av par sker av planeringsgruppen efter beslut om fortsatt deltagande av kommunerna. Skuggningen ska göras vid en inspektion av en restaurang/pizzeria.

4. Genomförande

4.1. Inledande möte

Inledande möte mellan myndigheterna i början på maj. Myndigheterna berättar om hur man jobbar, hur livsmedelskontrollen är planerad med fokus på kontroll av restauranger. Myndigheterna kommer överens om hur många skugginspektioner som ska göras, när under perioden 1 maj till 31 september, praktiska detaljer för skugginspektionerna och det avslutande mötet. Det är viktigt att tidsplanen hålls för att en utförlig sammanställning och planering inför 2020 ska kunna genomföras.

4.2. Skuggning vid inspektion

Skuggningen görs vid en ordinarie, ”planerad” kontroll av en restaurang. ”Mallen” (bilaga 1) används som checklista av ”skuggaren” för att underlätta utvärderingen och rapporteringen. Efter utförd inspektion ställer skuggaren eventuella frågor som behövs för att bedöma kontrollen och ger inspektören muntlig feedback på bemötande, kommunikation och övrigt genomförande av inspektionen.

4.3. Intern sammanställning

Deltagarna från respektive myndighet sammanställer sina intryck och synpunkter från skugginspektionerna enligt ”mallen”.

4.4. Avslutande möte

Avslutande möte mellan myndigheterna. Synpunkter och förbättringsmöjligheter som identifierats redovisas muntligt. Eventuellt kvarstående frågor tas upp. Gemensam sammanställning av eventuella goda exempel på arbetssätt, samt olikheter i tolkningar gällande bedömningar som man vill lyfta till SILK. Goda exempel och olikheter i tolkningar och bedömningar rapporteras till SILK:s arbetsgrupp enligt ”Mallen”.

4.5. Skriftlig rapport

De två myndigheterna sammanfattar i resultatet i rapporter till varandra.

5. Utvärdering

Efter att utbytet är avslutat kommer arbetsgruppen att skicka ut en utvärderingsenkät i syfte att ta fram ett underlag för beslut om fortsättning på utbytet kommande år.

Bilaga 1, ”Mallar”

Checklista skugginspektion

- **Bemötande - Hur inleds inspektionen?**
- **Pratar inspektören så att verksamhetsutövaren förstår?**
- **Används öppna frågor?**
Lägger inspektören orden i munnen på **verksamhetsutövaren**?
- **Hur fungerar kommunikationen över lag?**
Informerar inspektören om eventuell fotografering, debitering, beslut, rätt att få referensprov vid ev provtagning?
- **Vid avslutad inspektion, hur knyter inspektören ihop säcken?**
Kommuniceras eventuella avvikelser tydligt?
- **Vilken risk- och erfarenhetsklass har verksamheten som inspekterats?**
- **Har verksamheten en historik som påverkar inspektionen?** Ex tidigare avvikelser, förelägganden, förbud, tidigare intryck av personal.
- **Har verksamheten fått, eller kommer att få, fler kontroller under året?**
- **Övriga noteringar**

• **Sammanställning av skugginspektionerna**

- **Bedöms inspektionerna att ha varit tillräckligt planerade?**

Om nej, vad skulle kunna planerats bättre?

- **Anser ni att verksamheterna får adekvat kontroll – vad som kontrolleras, hur djupgående, antal kontrolltillfällen?**

Om nej, beror det på att myndighetens plan har brister, eller på att den inte följs?

- **Anser ni att inspektörerna missade avvikelser/brister vid kontrollen?**

Eller satte avvikelser på något ni inte skulle ha bedömt som avvikelse? Hur kommer eventuella avvikelser att följas upp, skulle ni ha gjort på samma sätt i din kommun?

- **Har ni några synpunkter på inspektörernas uppförande, bemötande, kommunikation etc?**

- **Gav inspektörerna adekvat information till verksamhetsutövaren?**

Om nej, beror det på att myndigheten saknar instruktion för detta?

Sammanställ ev. återkommande problem/förbättringsmöjligheter att ta med till det avslutande mötet med den andra kommunen.

Checklista för slutmöte mellan kommunerna

- 1. Finns det en årlig planering inför kontrollerna. Har man följt planeringen gällande restauranger och har det fungerat som det var tänkt? Beskriv kort vilka eventuella brister som upptäckts med planeringen för restauranger.**
- 2. Finns det metoder för att mäta kontrollens effekt i kommunerna?**
Om ja, beskriv kort hur det utförs och eventuella brister eller fördelar
- 3. Ställ eventuella frågor man har efter skugginspektionerna**
- 4. Informera om eventuella förbättringsområden som ni bedömer finns i kommunens livsmedelskontroll**
- 5. Ta upp vad ni tycker fungerar bra och som ni kommer att ta med er i ert eget arbete**
- 6. Är kommunerna överens om de lagstiftningsområden som har rapporterats?**
- 7. Rapportera gemensamt till Silk enligt mallen på nästa sida/enkät (Rapportering kan med fördel ske direkt vid mötet om det önskas)**

Checklista för återrapportering till SILK

1. Vilka två kommuner deltog i samsynen?
  - a.
  - b.

2. Antal skugginspektioner som utfördes?

3. Har kommunerna identifierat goda exempel (lärdomar "Best practice") av varandra?
Om ja, beskriv kort vad och vilka goda exemplar som har identifierats. T.ex. hur man mäter effekt, hur man följer upp att alla kontroller blir gjorda etc.

4. **Bedömningar**
  - a. Fanns det skillnader i kommunernas bedömning och hantering av **avvikelser** av kontrollerna? Om ja, beskriv kort.

  - b. Fanns det skillnader i vilka **lagstiftningsområden** som kommunerna rapporterade. Om ja, vilka lagstiftningsområden gäller det och varför bedömdes det inte lika?